

Protocol dyslexie

Thorbecke Voortgezet Onderwijs

Inleiding

Bij Thorbecke Voortgezet Onderwijs wordt uitgegaan van de definitie van Stichting Dyslexie Nederland, die wordt uitgewerkt in Protocol Dyslexie in het Voortgezet Onderwijs (2013).

Definitie van dyslexie

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en/of vlot toepassen van het lezen of spellen op woordniveau. Het gaat om het vaardigheidsniveau van zowel lezen en spellen in het Nederlands, als ook in de moderne vreemde talen.

Dyslexie een hardnekkig probleem

Bij het vaststellen van dyslexie moet sprake zijn van achterstand en didactische resistentie (SDN,2008).

Met achterstand wordt bedoeld dat leerlingen aan het einde van de basisschool het minimale leesniveau dat nodig is om je in de maatschappij te handhaven (AVI E6/AVI 9) niet bereiken.

Van didactische resistentie is sprake wanneer leerlingen ondanks extra hulp en inspanning geen verbetering van de lees- en spellingresultaten behalen. De extra hulp bestaat uit een intensieve remediëring van minimaal een half jaar.

Begeleiding en faciliteiten van leerlingen met dyslexie

Leerlingen met dyslexie

Thorbecke brengt bij de aanmelding alle dyslectische leerlingen in kaart door de verwerking van het onderwijskundig rapport (OKR) van de basisschool. Wanneer het schooljaar start, is bij de dyslexiecoach en de mentor bekend welke nieuwe leerlingen dyslexie hebben en is de informatie terug te vinden in Magister. Wanneer een leerling halverwege het cursusjaar instroomt op school, geldt dezelfde procedure. Voor de leerlingen die overgaan naar een volgend cursusjaar geldt een warme overdracht tussen de mentor van de ene klas naar de andere klas. De ouders van nieuwe leerlingen worden aan het begin van het schooljaar uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst.

Begeleiding

De mentor informeert aan het begin van het jaar de leerling wat de faciliteiten zijn die school aanbiedt ten aanzien van dyslexie. Nadat de dyslexiecoach een gesprek met de leerling heeft gehad, zal deze de afspraken met betrekking tot facilitering in magister vastleggen. De mentor zal gedurende het schooljaar gesprekken voeren met de leerling om de gemaakte afspraken te waarborgen. Wanneer de mentor ziet dat de schoolprestaties van de leerling achteruit gaan of dat er andere problemen zijn waarvoor hulp van de dyslexiecoach nodig is, zal de mentor een gesprek tussen leerling en dyslexiecoach regelen. De dyslexiecoach draagt met name zorg voor scholing van het software programma alineas en het gebruik van alineas in de klas en tijdens toetsen en examens.

Faciliteiten voor de leerling:

- Workshop Alinea
- Gebruik van software programma Alinea voor toetsen
- Gebruik van Alinea tijdens de reguliere les met eigen laptop
- Bestellen van schoolboeken geschikt voor Alinea
- 20% extra tijd bij toetsen en examens
- Standaard gebruik van Arial 12
- Aantekeningen kopiëren van docent/medeleerling
- Spelfouten worden niet/minder meegerekend
- Minimaal twee gesprekken per jaar met dyslexiecoach
- Ouders krijgen overzicht van de afspraken die gemaakt zijn met de leerling.

Dispensatie regeling

Er wordt dispensatie aan een dyslectische leerling verleend volgens de richtlijnen van het Protocol Dyslexie in het Voortgezet Onderwijs (2013).

Deze dispensatie regeling geldt voor; vmbo basis/kader, mavo, havo en vwo maar zijn verschillend van aard. Voor alle studierichtingen geldt echter dat Nederlands en Engels verplichte vakken zijn. Samen met de leerling en hun ouders wordt gekeken wat de beste opties zijn voor het behalen van een diploma. Een leerling moet zich goed bewust zijn van de richting die hij/zij kiest binnen het onderwijs. De mentor en dyslexiecoach zullen hierin een adviserende rol hebben, eventueel bijgestaan door de decaan. De locatieleider zal elke vrijstelling die wordt verleend aan de leerling moeten bekrachtigen en vastleggen in Magister.

Leerlingen met een vermoeden van dyslexie

Wanneer er aanwijzingen zijn van een vermoeden aan dyslexie vanuit de basisschool, zal de dyslexiecoach extra informatie opvragen. In overleg met de ouders wordt een plan opgesteld om gedurende een half jaar aan de leerling remedial teaching aan te bieden op het gebied van begrijpend lezen en/of spelling. Dit zal binnen of buiten de school zijn afhankelijk van de locatie. Na een half jaar remedial teaching zal een interne of externe deskundige beoordelen of de leerling in aanmerking komt voor een dyslexieonderzoek.

Wettelijke regels voor het examen

Door de invoering van de zorgplicht zijn scholen verplicht leerlingen die passend onderwijs nodig hebben, die extra ondersteuning te bieden die ze nodig hebben. Dit betekent in de praktijk dat scholen leerlingen moeten compenseren voor de gevolgen van hun dyslexie (protocol dyslexie 2013). Compensatiemogelijkheden zijn:

- Tijdverlenging: 20% van de toetsduur
- Lettertype Arial punt 12. Er mag niet worden vergroot. Het is aan te raden dat alle toetsen binnen school standaard met dit lettertype worden gegeven. Dit geldt voor alle leerlingen, zodat iedereen gewend is aan dit lettertype tijdens het CE
- Voor de eindexamen leerlingen wordt een speciale luistertoets aangevraagd. Deze toets biedt meer tijd tussen de vragen.
- Auditieve ondersteuning in de vorm van Alinea software. Er moet voor de dyslectische leerling een examen worden aangevraagd voor het werken met Alinea. Het is belangrijk dat de leerling met dit hulpmiddel heeft kunnen oefenen alvorens dat er met dit hulpmiddel examen wordt gedaan. Wanneer een leerling gebruik wil maken van Alinea voor het CE dan moet dit voor 1 november, door de examencoördinator, bij duo worden gemeld met een speciaal aanvraagformulier (duo@examens.nl) De examensecretaris bestelt de examens en geeft per vak het aantal dyslecten aan. De directeur meldt in het Internet Schooldossier bij inspectie hoeveel leerlingen er “afwijkend” examen doen.
- Spellingcorrectie, die weegt voor elke leerling even zwaar. In de onderbouw mag de docent hier coulant mee omgaan ten aanzien van leerlingen met dyslexie. Vanaf de bovenbouw gelden de normeringen van het eindexamen voor Nederlands en de vreemde talen. Is aangepast zie examenprotocol 2019-2020.

Belangrijk om te weten is dat de school gaat voor maatwerk per individuele leerling, met als leidraad het dyslexie-protocol.